

Het engagement van de Vlaamse jeugd

Een onderzoek uitgevoerd in 2010 door Steunpunt Jeugd

Steunpunt Jeugd liet onderzoeksbureau Cesor peilen naar **de maatschappelijke betrokkenheid van jongeren** en de **diverse vormen van engagement** die zij opnemen. Dit werd gedaan via een webgebaseerde gestructureerde vragenlijst, die door 1.681 jongeren tussen 9 en 27 jaar werd ingevuld. Hun antwoorden op de vele open vragen geven een idee van wat zij zelf concreet onder 'engagements' verstaan. Naast Vlaamse jongeren gaven 1,4% van de respondenten aan in het Brussels gewest te wonen, en 0,2% woont in Wallonië.

In het onderzoek worden verschillende niveaus van engagement bekeken, en dit voor een vijftal thema's namelijk **armoede in de buurt en in de wereld, sfeer in de buurt, milieu, dierenwelzijn** en ten slotte de – toen actuele – **ramp in Haïti**. Een eerste niveau van engagement omvat een graad van **bezorgdheid over de problematiek**. Ten tweede wordt bevraagd in hoeverre de jongeren hierover **praten met anderen**. Vervolgens gaan we over naar het effectief opnemen van engagement: **'iets doen'**. Dit 'iets' kan variëren van een financiële donatie over het actief deelnemen aan een inzamelactie tot individuele acties of handelingen en ten slotte tot het zelf opzetten van acties (al dan niet binnen een vereniging of organisatie).

Milieu blijkt het meest populaire thema. Meer dan **drie kwart van de bevraagde jongeren** engageert zich om het milieu te verbeteren. Meestal onder de vorm van diverse kleine acties en handelingen in gezinsverband of individueel, zoals afval sorteren en de fiets gebruiken.

Armoede in de buurt is het thema dat de bevraagde jongeren het minst aanzet tot actie. Slechts 16,6% neemt hiervoor een of ander initiatief, terwijl 46,8% zich inzet tegen armoede in de wereld. De jongeren die niets doen tegen armoede in hun buurt geven hiervoor als reden dat zij niet weten of er wel armoede in hun eigen buurt is, en wat zij hier dan concreet aan zouden kunnen verhelpen.

	Bezorgd? (beetje + heel erg)	Over gepraat? (ja)	Iets doen? (ja)	Lid van vereniging? * (ja)
Armoede buurt	56,4%	32,4%	16,5%	6,9%
Armoede wereld	93,8%	74,5%	46,8%	18,0%
Sfeer buurt	58,8%	56,2%	34,0%	46,0%
Milieu	90,6%	77,6%	75,3%	12,0%
Dierenwelzijn	84,4%	48,7%	29,2%	12,6%
Haïti	84,7%	91,6%	63,0%	nvt

*Met 'vereniging' wordt een vereniging bedoeld die zich specifiek inzet voor de bevraagde problematiek. Het lidmaatschap scoort hoog bij 'sfeer in de buurt' omdat heel wat jongeren hier hun lokale jeugdvereniging onder verstaan.

Media-aandacht lijkt een belangrijke factor om jongeren aan te zetten tot het opnemen van engagements. Dit blijkt duidelijk uit de grote inzet van de jeugd voor de slachtoffers in Haïti en voor het milieu in het algemeen. Verder blijkt ook **het lidmaatschap van verenigingen (en dan vooral het jeugdwerk)** een belangrijke factor. Jongeren die actief zijn in het jeugdwerk nemen meer dan anderen engagements op voor de meeste thematieken, in het bijzonder voor 'sfeer in de buurt'. Voor de thema's 'milieu' en 'dierenwelzijn' speelt dit minder, hier bestaan de engagements immers vooral uit individuele acties en handelingen.

In het algemeen valt ook op dat **meisjes** nagenoeg over de hele lijn meer bezorgd zijn over de bevestigde issues, er ook meer met anderen over praten en ook vaker overgaan tot actie om iets aan de problematiek te doen. En dit vaker dan jongens om intrinsieke redenen. Jongens die een engagement opnemen doen dit iets vaker om externe redenen, bijvoorbeeld 'omdat de school het organiseert'.

Ook **leeftijd** blijkt een bepalende factor: naarmate men ouder wordt, neemt men meer engagements op. Al moet dat wel gerelativeerd worden. Zo lijkt het engagement voor de meeste thema's toe te nemen tot de leeftijd van pakweg 18 tot 20 jaar, maar neemt het daarna opnieuw geleidelijk af.

Het onderzoek gaat ook na of de bezorgdheden en engagements van jongeren verschillen naargelang hun woonplaats. Er werden weliswaar weinig of geen significante verschillen gevonden, zowel voor de regio waar de jongeren wonen als voor de graad van verstedelijking. Enkel voor **de regio Brussel** vallen enkele opmerkelijke verschillen op met de rest van Vlaanderen. Zo praten **Brusselse jongeren** beduidend meer over milieuproblemen dan anderen en maken ze zich bovendien meer dan andere jongeren zorgen over de sfeer in hun buurt. Daarnaast moeten we echter vaststellen dat Brusselse jongeren niet echt vaker iets doen om de sfeer in hun buurt te verbeteren. Deze bevindingen moeten wel met enige voorzichtigheid worden behandeld aangezien er opvallend minder Brusselse jongeren aan de bevestiging deelnamen.

Tot slot blijkt dat jongeren (voorlopig?) niet deelnemen aan **grote virtuele campagnes**. Het internet blijft in de eerste plaats een bron om informatie over een thema op te zoeken. Engagement van jongeren anno 2010 speelt zich dus vooral af in de 'real world'.

Het volledige onderzoeksrapport kan je raadplegen via de website van Steunpunt Jeugd:
www.steunpuntjeugd.be/nieuws/detail/9697.

Vanaf januari 2011 zal een uitgebreid dossier 'engagement van kinderen en jongeren in de samenleving' beschikbaar zijn op www.steunpuntjeugd.be.

Contactpersoon voor de pers:

Kurt Jacobs

+32 474/27.59.69

kurt.jacobs@steunpuntjeugd.be